

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Velký Týnec, okres Olomouc

783 72 Velký Týnec 326

Identifikátor školy: 600 140 113

Termín konání inspekce: 26. – 28. listopad 2003

Čj.:	m2-1040/03-005191
Signatura:	om2cx124

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v matematice a tělesné výchově na obou stupních školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v matematice a tělesné výchově na obou stupních školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v matematice a tělesné výchově na obou stupních školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Velký Týnec, okres Olomouc byla zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení poslední platnou změnou rozhodnutí Školského úřadu Olomouc čj. 287-02-02 ze dne 3. prosince 1998 jako příspěvková organizace.

Škola má ve školním roce 2003/2004 celkem 14 tříd, které navštěvoval ke dni inspekce 291 žák. Kapacita školy je využita na 64,6 %. Škola sdružuje školní družinu s kapacitou 30 žáků a školní jídelnu s kapacitou 350 jídel.

Výuka je organizována podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

Rada školy není zřízena.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ve školním roce 2003/2004 zajišťuje vzdělávání a výchovu žáků ve sledovaných předmětech 13 vyučujících, z nichž 2 nesplňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na základní škole. Pracovní úvazky jsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti stanoveny vhodně, vedení školy využívá odbornost jednotlivých pracovníků efektivně.

Výchovné poradenství zajišťují dva pracovníci, oba bez předepsané kvalifikace. V jednom případě (vzhledem k délce výkonu funkce druhým rokem) je plánováno zahájení kvalifikačního studia v tomto školním roce.

Při vedení učitelů sledovaných předmětů využívá ředitel školy metodické orgány – metodické sdružení na 1. stupni a předmětové komise matematiky a tělesné výchovy na 2. stupni. Jejich činnost se příznivě projevuje v oblasti organizování (soutěže, olympiády, doučování, zadávání domácích úkolů apod.), materiálně-technického vybavení (učebnice, učební pomůcky, sešity, využívání výukových programů), přípravy a způsobu hodnocení čtvrtletních prací a stanovení prioritních vzdělávacích cílů při plánování učiva. Neformálními konzultacemi jsou řešeny otázky metodické práce. Rezervy se nacházejí v oblasti hodnocení výsledků vzdělávání a výchovy, plánování učiva v návaznosti na dodržování učebních osnov, vedení a metodické pomoci začínajícím nebo nekvalifikovaným učitelům. Další vzdělávání probíhá zejména na základě nabídky Pedagogického centra Olomouc, přínosem pro matematiku je využívání výukových počítačových programů (v praxi je realizováno), problematika výuky tělesné

výchovy je řešena pouze okrajově. Učitelé mají přístup ke všem potřebným informacím formou standardních mechanismů (plány, porady, osobní kontakt, informační nástěnky apod.).

Kontrolní činnost vedení školy probíhá plánovitě, hospitace v matematice nebyly v tomto školním roce zatím provedeny. Hodnocení matematiky na základě hospitací ve školním roce 2002/2003 je většinou pozitivní, případná opatření a doporučení vedou ke zlepšení efektivity výuky. Nedostatečná je kontrola průběhu vzdělávání v tělesné výchově.

Ředitel vytvořil hodnotící nástroje, kritéria pro hodnocení práce učitelů jsou konkrétní, dostatečně motivující k dalšímu sebevzdělávání, uplatňování moderních metod a forem práce a zlepšování pracovních výsledků. Systém autoevaluace není zatím uplatňován.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti školy jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Prostorové podmínky školy ve sledovaných předmětech odpovídají potřebám vzdělávání a výchovy. Z hlediska funkčnosti, bezpečnosti a psychohygieny vytvářejí příznivé podmínky pro výchovně-vzdělávací proces a poskytují dostatek vhodného místa pro vyučování i relaxaci žáků.

Výuka se uskutečňuje ve dvou budovách, v jedné jsou umístěny třídy 1. – 4. ročníku, v hlavní budově jsou umístěny ostatní ročníky. Prostředí budovy 1. stupně je účelně a esteticky upraveno, starší žákovský nábytek je postupně obměňován. Výrazným pozitivem je možnost využívání počítačové učebny a tělocvičny bez přecházení do jiné budovy. Výuka matematiky v 5. třídách a na 2. stupni školy probíhá v běžných kmenových učebnách, v řadě případů upravených jako polo odborné učebny, vybavených většinou zachovalým nábytkem.

Žáci používají v matematice platné učebnice ucelené řady, podle situace pracují i s dalšími texty a materiály. Učitelé mají k dispozici potřebnou audiovizuální techniku i učební pomůcky, jejich stav a množství umožňuje realizaci vzdělávacích cílů. Počítačová učebna je průběžně využívána v matematice, informatice i dalších předmětech.

Pro výuku tělesné výchovy slouží vlastní dostatečně prostorná standardně vybavená tělocvična, malá tělocvična v budově 1. stupně, školní shromaždiště upravené a vybavené pro výuku sportovní gymnastiky a venkovní udržovaný prostorný areál s doskočištěm pro skok daleký. Jeho součástí je hřiště s nepříliš vhodným asfaltovým povrchem opatřené mantinely, sloužící v zimním období jako kluziště. Materiální zázemí předmětu je velmi dobré, umožňuje plnění osnov v plném rozsahu.

Materiálně-technické zdroje jsou využívány, kontrola vedením školy je v této oblasti funkční, plánování racionální a koncepční.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou ve sledovaných předmětech velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

- Výuka se řídí schválenými učebními dokumenty, učební plán zvoleného vzdělávacího programu Základní škola je dodržen. Navýšení týdenní hodinové dotace o jednu hodinu v 8. a 9. ročníku bylo provedeno v souladu s metodickým pokynem MŠMT posílením hodinové dotace matematiky a českého jazyka. Ve škole se vyučuje podle platných učebních osnov, nedostatky v jejich dodržování byly zjištěny v matematice na 1. stupni a v tělesné výchově na 2. stupni školy (učivo není v osnovách) ve školním roce 2003/2004.

Kontrolovaná dokumentace průkazně zachycuje ve sledovaných předmětech průběh vzdělávání, některé záznamy však (např. v třídních knihách) nejsou konkrétní. ***Výuka je v souladu s učebními dokumenty zvoleného vzdělávacího programu, dílčí nedostatky byly zjištěny v plnění učebních osnov matematiky na 1. stupni základní školy a tělesné výchovy na 2. stupni základní školy ve školním roce 2003/2004.***

- Vedení školy má vytvořen systém kontroly dodržování učebních osnov (kontrola časově tematických plánů učiva, hospitační činnost, kontrola dokumentace třídního učitele, kompetence předsedy metodického sdružení a předsedů předmětových komisí, jednání pedagogické rady), přesto bylo ve sledovaných předmětech zjištěno jejich porušení.

Vzhledem k zjištěným nedostatkům v matematice na 1. stupni školy a v tělesné výchově na 2. stupni školy není systém kontroly plnění učebních osnov dostatečně účinný.

- Organizace a řízení výchovně-vzdělávacího procesu (počty hodin v jednom dni, v jednom sledu, délky přestávek) je v souladu s platnou právní normou. Skladba rozvrhu hodin respektuje obecné didaktické zásady. Školní řád obsahuje téměř všechna doporučená ustanovení, nechybí ani práva žáků vycházející z Úmluvy o právech dítěte. Informační systém školy vůči rodičům i žákům je vytvořen. Některá sdělení rodičům v žákovských knížkách nepodávají přesné informace o výsledcích vzdělávání.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy je funkční.

- Výchovné poradenství je členěno na tři úseky. Výchovnými problémy se zabývá ředitel školy, který má patronát i nad schránkou důvěry. Druhým úsekem je práce se žáky s výukovými problémy. Zde je vedena všechna nezbytná dokumentace, podrobně zpracované individuální plány jsou prokazatelně konzultovány se zákonnými zástupci i s kompetentními pracovníky příslušné pedagogicko-psychologické poradny. Výsledky vzdělávání a výchovy žáků jsou průběžně sledovány a projevují se v aktualizaci dalších opatření. Zbývající úsek tvoří volba povolání a prevence sociálně patologických jevů. Práce je zde plánovitá, ale nesystematická, bez dokumentace. Prevence sociálně patologických jevů je prováděna podle plánu vycházejícího z již staršího minimálního preventivního programu, její součástí je řada besed na aktuální témata, které organizují jednotliví pedagogové a vedení školy. Výchovný poradce je v této oblasti pasivní. Úkoly týkající se prevence sociálně patologických jevů jsou zakotveny i v koncepci rozvoje školy pro školní rok 2003/2004.

Výchovné poradenství přispívá ke zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu pouze částečně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na obou stupních základní školy

Matematiku vyučuje 10 vyučujících, z toho dvě učitelky 1. stupně nesplňují stanovené kvalifikační předpoklady. V jednom případě měla tato skutečnost negativní vliv na odbornou úroveň a metodiku výuky.

Plánování učební látky na školní rok je na 1. stupni provedeno dle učebnic, které obsahově vždy nekorespondují s učebními osnovami. Zařazením učiva nad rámec osnov dochází k přetěžování žáků. Při plánování učiva na 2. stupni je respektován princip kontinuity, přiměřenosti, je zajištěno střídání aritmetiky (algebry) a geometrie (v sedmých třídách rozdílným, ale možným způsobem).

Kvalita výuky měla rozdílnou úroveň. Na 1. stupni byla pozitivem větší pestrost metod a forem práce, na 2. stupni potřebná odborná úroveň. Výukové cíle přizpůsobili vyučující aktuální úrovni vědomostí žáků, opakování i nové učivo vhodně navazovalo na předcházející témata. Převažovala systematicky řízená frontální činnost s možností diskuze, kombinovaná se samostatnou prací. Jiné metody, při nichž si žáci aktivně osvojují vědomosti, rozvíjejí logické myšlení a tvořivost, byly uplatňovány v menší míře. Způsob výuky zpravidla poskytoval žákům i vyučujícím zpětnou vazbu o míře zvládnutí učiva. Pozitivem některých hodin byl individuální přístup k žákům se slabšími vzdělávacími výsledky. Účinná motivace byla založena na uplatňování mezipředmětových vztahů, zařazením problémových úloh nebo příkladů z praxe, nebyla však důsledně uplatňována. K optimální psychohygieně výuky na 1. stupni přispělo střídání činností, zařazení her, soutěží nebo relaxačních cvičení, na 2. stupni byl tento aspekt opomíjen. Ke zlepšení názornosti využívali učitelé školní i vlastní pomůcky, v malé míře pracovali např. s číselnými osami nebo didaktickou technikou, přestože to obsah učiva umožňoval.

Negativem části sledované výuky bylo nízké pracovní tempo, nevytíženost rychlejších a nadanějších žáků, monotónní průběh vyučovací hodiny s minimální aktivizací žáků, nedostatek prostoru pro jejich dotazy a prezentaci názorů, chyby odborného i metodického rázu.

Slovní hodnocení výkonů žáků mělo většinou pozitivní dopad. Klasifikace byla zdůvodněná, objektivní. U nejnižších ročníků měla aktivizující účinek známka za rychlost a přesnost. Četnost klasifikace za 1. čtvrtletí dle žákovských knížek je většinou přiměřená. Nevhodná je klasifikace stupněm nedostatečný za nepřinesený domácí úkol.

Způsob komunikace a přístup učitelů k žákům měl příznivý dopad na průběh výuky. Na uplatňované metody práce a podněty reagovali žáci přirozeně. Pouze částečně byly rozvíjeny jejich komunikativní dovednosti.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na obou stupních základní školy byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově na obou stupních základní školy.

Předmětu vyučuje celkem 8 vyučujících, z nichž jedna nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a jedna učí tento předmět neaprobovaně. Uvedená skutečnost se na kvalitě výuky neprojevila.

Učivo plánovitě členěné do tematických celků s ohledem na vstupní dovednostní úroveň žáků a materiální podmínky školy korespondovalo s učebními osnovami vyjma šplhu, který byl již v šestém a osmém ročníku realizován i klasifikován.

Vyučovací hodiny, většinou chronologicky účelně členěné, měly činnostní charakter, ale rozdílnou úroveň. Na obou stupních školy převládala frontální forma výuky organizovaná na stanovištích, didakticky i metodicky správný vyučovací postup, vytváření správných

pohybových stereotypů a individuální diagnostika chyb; vše doplněno účelnou a pestrou materiální podporou. Pracovní tempo přiměřené věku žáků korespondovalo s vytyčenými vzdělávacími cíli. Při osvojování nových dovedností i při jejich zdokonalování vycházeli vyučující ze znalosti možností žáků a nároky na ně vhodně diferencovali. Zařazovány byly i netradiční pohybové aktivity s moderními i vlastními pomůckami a cvičení s hudbou. Žáci obou tříd prvního ročníku měli již vytvořeny a upevněny základní organizační prvky a dokázali reagovat na jasně předávané pokyny vyučujících.

Na 2. stupni školy dvě z hospitovaných hodin obsahovaly neúměrně dlouhou rušnou a průpravnou část, v jedné průpravná část zcela chyběla a žáci nebyli dostatečně rozcvičeni. Nižší fyziologická účinnost, aplikace méně efektivních organizačních forem, drobné terminologické nedostatky a nepřesnosti v povelové technice (zvláště na 1. stupni) patřily k nedostatkům dílčí části sledované výuky.

Komunikace byla oboustranně bezproblémová, ze strany vyučujících adekvátní věku žáků a motivující.

K hodnocení žáků přistupovali učitelé individuálně, žáky nestresovali. S výsledky klasifikace byli zákonní zástupci žáků seznamováni pravidelně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově na obou stupních základní školy byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

K zjišťování výsledků vzdělávání v matematice používají učitelé čtvrtletní písemné práce. Podrobnější analýza dosažených výsledků není prováděna. Se standardizovanými testy se ve škole zatím napracuje.

Žáci se průběžně zapojují do soutěží a olympiád. V minulém školním roce dosáhl jeden žák 6. ročníku velmi dobrého umístění (3. místo) v okresním kole matematické olympiády.

Přehled o výsledcích v oblasti tělesné výchovy získává vedení školy srovnáním dosažených výsledků žáků v jednotlivých sportovních odvětvích v rámci okrskových a okresních soutěží, kde její žáci dosahují předních umístění.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byly velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Školským úřadem Olomouc dne 3. prosince 1998 pod čj. 287-02-02 se neshodují s údaji uvedenými ve Zřizovací listině vydané Obcí Velký Týnec dne 24. listopadu 1992.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Podkladová inspekční dokumentace školy
2. Zřizovací listina vydaná Obcí Velký Týnec dne 24. listopadu 1992
3. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Školským úřadem Olomouc dne 3. prosince 1998 pod čj. 287-02-02
4. Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

vyjma písm. h), i) a k); (třídní knihy kontrolovaných tříd, třídní výkazy všech tříd, vybrané katalogové listy žáků, rozvrh hodin, řád školy, záznamy z jednání pedagogické rady školního roku 2003/2004)

5. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání učitelů kontrolovaných předmětů ve školním roce 2003/2004
6. Hlavní úkoly koncepce práce školy pro školní rok 2003/2004
7. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003
8. Organizační řád školy na školní rok 2003/2004
9. Tematické plány učiva kontrolovaných předmětů na školní rok 2003/2004
10. Zápisy z práce předmětových komisí tělesné výchovy a matematiky ve školním roce 2003/2004
11. Hospitační záznamy vedení školy
12. Vzorek sešitů, žakovských knížek, první písemná práce z matematiky ve školním roce 2003/2004
13. Vnitřní platový předpis
14. Výkaz o základní škole podle stavu k 30. září 2003
15. Harmonogram činnosti výchovného poradenství
16. Konkretizace a aplikace preventivního programu školy v oblasti zneužívání návykových látek na školní rok 2003/2004
17. Seznam integrovaných žáků na školní rok 2003/2004

ZÁVĚR

Personální podmínky jsou ve sledovaných předmětech (matematice a tělesné výchově na obou stupních školy) příznivé, převážná část učitelů splňuje požadavky odborné a pedagogické způsobilosti.

Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré a v uvedených předmětech umožňují plnění výchovně-vzdělávacích cílů, práce vedení školy je v této oblasti koncepční.

Výuka se řídí platnými učebními dokumenty, učební plán zvoleného vzdělávacího programu je dodržen, dílčí nedostatky byly zjištěny v realizaci učebních osnov obou kontrolovaných předmětů.

Kvalita sledované výuky měla celkově velmi dobrou úroveň, různé organizační formy žáky aktivizovaly, adekvátní přístup a vystupování vyučujících měly pozitivní dopad na pracovní atmosféru hospitovaných hodin. K dílčím nedostatkům patřila nižší efektivita části výuky a malý důraz na rozvoj řečových komunikativních dovedností žáků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Michal Kalabis	Kalabis v. r.
Členové týmu	Mgr. Vít Široký	Vít Široký v. r.

V Olomouci dne 3. prosince 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. prosinec 2003

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení
Mgr. Tomáš Jurka, ředitel školy

Podpis

Mgr. Tomáš Jurka v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Olomouckého kraje Mgr. Miroslav Gajdůšek odbor školství mládeže a tělovýchovy Kosmonautů 8 779 00 Olomouc	6. ledna 2004	m2-1040/03-005191
Obec Velký Týnec Zámecká 35 783 72 Velký Týnec	6. ledna 2004	m2-1040/03-005191

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
- - -	- - -	Připomínky nebyly podány.